

[illegible]

قَالَ يَا
بُنَيَّ
اِنّي اَرٰى
فِي
الْمَنَامِ
اَنّي
اَذْبَحُكَ
فَانْظُرْ
مَاذَا تَرٰى
قَالَ يَا
اَبَتِ
افْعَلْ مَا
تُؤْمَرُ
سَتَجِدُني
اِنْ شَاءَ
اللّٰهُ مِنَ
الصَّابِرينَ
14; . Çocuk kendisiyle birlikte kořup yürüyecek yařa gelince İbrahim ona,
“Yavrum, ben rüyamda seni boğazladığımı gördüm. Düřün
bakalım, ne dersin?”, dedi. O da: “Babacığım emrolunduğın şeyi yap. İnşaallah
beni sabredenlerden bulacaksın”, dedi.saffat 37/102
فَلَمَّا
اَسْلَمَا
وَتَلَّهُ
لِلْجَبينِ
وَنَادَيْنَا
هُ اَنْ يَا
اِبْرٰهيمُ Nihayet her
ikisi de (Allah’ın emrine) boyun eğıp, İbrahim de onu (boğazlamak için) yüz
üstü yere yatırınca ona, şöyle seslendik: “Ey İbrahim!”,Saffat37/103,
37/104 قَدْ
صَدَّقْتَ
الرُّءْيَا
اِنَّا
كَذٰلِكَ
نَجْزِي
الْمُحْسِنينَ
 “Gördüğün rüyanın hükmünü
yerine getirdin. şüphesiz biz iyilik yapanları böyle mükafatlandırırız.”
Saffat,37/105. اِنَّ
هٰذَا لَهُوَ
الْبَلٰؤُا
الْمُبينُ
 “şüphesiz bu apaçık bir imtihandır.”,Saffat,37/106.
وَفَدَيْنَاهُ
بِذِبْحٍ
عَظيمٍ Biz, (İbrahim’e)
büyükbir kurbanlıkvererek onu (İsmail’i) kurtardık.Saffat,37/107.

وَتَرَكْنَاعَلَيْهِفِيالْاٰخِرينَ Sonradangelenlerarasındaonagüzelbiranıbiraktık. Saffat,37/108. PEYGAMBERİMİZİN KURBAN UYGULAMASI: Vakti gelmeden kurbanlarınızı kesmeyiniz. Berâ'(r.a.) diyor ki, "Hz. Peygamber'i (sav) hutbe verirken dinledim, şöyle buyurdu: 'Bugün ilk işimiz, (bayram) namazı kılmak, sonra dönüp kurban kesmektir. Kim böyle yaparsa sünnetimize uymuş olur.(Buhâri, İdeyn, 3) Namaz kıldırdı. Her zamanki huşu ile kadın-erkek, genç yaşlı, çoluk çocuktan oluşan ashabına bayram namazını kıldırdı. Sonra kurbanla ilgili önemli mesajlar verdiği hutbesini irad etti. Ashabına hutbede seslendi. Namazgaha varınca oradakilere selâm verdi. Kendisine verilen bir yay veya bastona dayanarak Allah'a hamd ve sena ettikten sonraashabına seslendi. Kurban günlerini bayram günü ilan etti. Bayram hutbesinde Kutlu Elçi, Yüce Allah'ın kurban günlerini Müs­lümanlar için bayram ilân ettiğini ve kendisinin de bunu kabul etmekle emrolunduğunubelirtti.Ebu Davut,Dahaya,1 Bayram günlerini, (oruç değil) yeme-içmeMüslim,sıyam,144 ve Allah'ı zikretme günleri olarak niteledi. Bayramda çeşitli kurbanların ke­silmesi ve yoksulların doyurularak sevindirilmesi yönünde ashabını şu ifadeleriyle teşvik etti: "Ademoğlu kurban günü Allah katında kırban kesmekten daha güzel bir amel işlemez. Kurban, kıyamet günü boynuzları, kılları ve tırnaklarıyla (sevap olarak) gelir. Kurban, henüz kanı yere düşmeden, Allah tarafından kabul edilir. Bu sebeple kurban kesme konusunda gönünüz hoş olsun, (bu iş size zor gelmesin)." Namazın ardından sıra kurban kesmeye geldi. Peygamber Efendimiz, müsait oluşunu dikkate alarak, namazı kıldırdığı yeri aynı zamanda kurban kesim alanı olarak kullandı. Hatta daha sonra­ları da orayı kesim yeri olarak kullanmaya devam etti.Nesai,Dahaya,3 Hayvanlara iyi davranarak kesin. Rahmet Elçisi, hayvanların kesimi esnasında onlara eziyet verilme­mesi için, gerekli uyarılarda bulunmayı da ihmal etmedi. Allah'm her konuda 'ihسان' ile yani güzellikle davranmayı farz kıldığını, hayvanların kesiminin de en güzel bir biçimde yapılması gerektiğini hatırlattı.Müslim,sayd,57 Şeddad b. Evs diyor ki, "Ben iki şeyi Resûlullah'tan (sav) belledim. O şöyle buyurdu: "Allah her işi güzel yapmayı istemiştir. Şu hâide siz (meşrubir sebeple) öldürürken de, (işkence etmeden) güzelce öldürün. Bir hayvanı kestiğinizde de kesimini güzel yapın. (Biriniz hayvan keseceği zaman) bıçağın bilesin ve kestiği hayvanı rahatlatınsın!"(Müslim, Sayd, 57; EbûDavûd, Dahaya, 10-11) Bu nedenle, bıçağın iyice keskinleştirilmesi, hayvana gösterilmemesi, kesim işinin hızlı yapılması ve böylece hayvanın fazla acı çekmeden can verme­sinin sağlanması talimatını verdi.İbnİMace, zebaih3 Bizzat kendisi de iyi kesmesi için bıçağın bilettirdi. Sonra kendisine kurbanlık iki koç getirildi. Onları kıbleye doğru yatırdı. Keserken besmele çekti, tekbir getirdi.Buhari,Edahi,9 Câbir b. Abdullah anlatıyor: Resûlullah (sav) bir bayram günü kurban olarak iki koç kesti ve onları kıbleye doğru yatırdığı zaman şöyle dedi: "Ben hanîf (Hakka yönelmış) olarak, yüzümü gökleri ve yeri yaratan (Allah)'a çevirdim ve ben müşriklerden değilim. Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve ölümüm âlemlerin Rabbi olan Allah içindir. O'nun hiçbir ortağı yoktur. Ben bununla emrolundumvc ben Müslümanların ilkiyim. Allah'ım (bu kurban) sendendir ve Muhammed ile ümmeti tarafından senin (rızan) içinsunulmuştur."(İbnMacc, Edahl, 1; EbûDavûd, Dahâya, 3-4) Toplumu kaynaştıran Kurban Kurban, İslam’da sosyal yardımlaşma ve dayanışma önneğinin en iyi ve en somut şekilde görüldüğü bir

ibadettir. Yeryüzünde her gün binlerce hayvan kesilmekte ve bunlardan öğünlukla, zengin kimseler yararlanmaktadır. Hılbuki kurban ibadetinde, kesilen kurbanlardan daha çok, fakirler ve ihtiyaç sahipleri yararlanmaktadır. (Hamdi Döndüren, İslam İlimi, Erkam Yay., İstanbul 2001, s. 620) Zira bir hadiste de işaret buyrulduğu gibi (Buhârî, Edâhî, 16; Müslim, Edâhî, 28, 29, 33; Ebu Davud, Edâhî, 9), kesilen kurbanın eti taksim edilir; taksim edilen bir kısmı fakirlere ve ihtiyaç sahiplerine verilir, taksim edilen bir kısmı aile fertleriyle yenilir, taksim edilen bir kısmı ise komşulara, akrabalara ve misafirlere ikram edilir. Kurban, toplumun tamamını kucaklayan potansiyel bir kaynağıdır. Onunla ekonomik hayat canlandığı gibi, yine kurban neticesinde oluşan imkânlarla ihtiyacı olanların ihtiyaçları giderilerek ıstımar; bir dengelenme sağlanır. Kurbanlık hayvanları yetiştirenler, alanlar, satanlar, nakliyesini ve kesim işini yapanlar, derisini alıp satanlar, kasaplar, yem tccarları vs. bir çok insan bu vesile ile para kazanmakta ve gelirini temin etmektedir. Ayrıca kurban ibadeti, yeni hayvan soylarının yetiştirilmesine imkân sağlayarak hayvancılığın gelişmesini sağlar. (Süleyman Uludağ, İslam'da Emir ve Yasakların Hikmeti, TDV Yay., Ankara 1989, s.101) Kurban, zenginlerde infak, paylaşma ve cömertlik duygularını geliştirir, fakirlerde ise zenginlere karşı oluşan önyargıları yok eder; zenginlerle fakirler arasında karşılıklı sevgi, saygı ve muhabbet duygularını geliştirerek, toplumsal huzuru ve barışı sağlar; yine bu bağlamda kurban "sosyal adalet"in gerçekteleşmesini sağlar. Kurban, insanın yardım etmesini kolaylaştırarak dünyaya malına olan tutkunluğunu neler. Fakirlere bir dayanak olur, onları hayata bağlar. Kurban; toplumda kardeşlik, yardımlaşma ve dayanışma ruhunu canlı tutar, kurulan sofralarla komşuluk ilişkilerini pekiştirir, yapılan ev ziyaretleriyle zenginleri ve fakirleri kaynaştırır, bölümylece aralarındaki haset duygusunu tedavi eder. Kurbanda vekalet Gönüllümlerinde ihtiyaç sahiplerinin varlıklı kişilere ulaşması veya varlıklı kişilerin ihtiyaç sahiplerini gönüllü olarak kurban etinden vermesi zor olabiliyor. Bu da kesilen kurbanın peygamberimizin bize öğrettiği daha kazanıcı bir şekilde dönüştürülmesine engel olabiliyor. Vekâlet yoluyla kurban; Afrika'da, Asya'da adını dahi duymadığı birçok yoksul ülkede yaşayan birçok kişiye, tanımadığı, ailesi ve muhtaç kardeşlerine uzattığı bir el denebilir. Binlerce kilometre uzaktaki kardeşleriyle yakınlaşmaya, buluşmaya, buluşmaya dönüşebilir. Bu noktada Türkiye Diyanet Vakfı; ülkemiz dahil, dünyanın farklı noktalarında vekaletle kurbanları keserek yoklukların, afetlerin yaşandığı bu coğrafyalara ulaşıyor, onların dertlerini paylaşıyor. Sonuç itibarıyla, İslam'da sosyal yardımlaşma ve dayanışma meğinin en iyi şekilde gönüllü olarak kurban ibadeti, Yüce Yaratıcı'ya yakınlaşmaktır; kurbanlarımız, "kurban"larımızdır, yani O'na en yakın olma zamanlarımızdır. Kurban, mukarrebenden olma abasıdır, yani takvaya erişme arzusu içinde Yüce Yaratıcı'ya yaklaşanlar arasına girebilme gayretidir. Kurban, takvaya; takva da Allah'a ulaştırır. Nitekim Yüce Rabbimiz hac kurbanlarından söz ederken kurbanların, aslında Allah'ı yüceltme ve O'na şükretme vesilesi olduğunu belirttikten sonra şöyle buyurur: "O kurbanların) ne etleri, ne de kanları Allah'a ulaşacaktır. Fakat O'na sizin takvanız ulaşacaktır." (Hac, 22/36-7) Hazırlayan: Mehmet Aygün Cezaevi Vaizi

11 "Hadislerle İslam" adlı eserden faydalanılmıştır.